

Áætlun um öryggi sjófarenda

Þing Sjómannaambands Íslands
23. nóvember 2006

Jón Bernóðusson
Siglingastofnun Íslands

Áætlun um öryggi sjófarenda

- Er framhald af langtímaáætlun í öryggismálum sjófarenda 2001 – 2003
- Er í dag hluti af samgönguáætlun
- Tryggt fjármagn af samgönguáætlun
- Verkefnisstjórn með fulltrúum hagsmunaaðila
- Níu áhersluatriði um öryggi sjómanna

Áætlun um öryggi sjófarenda

- **Langtímaáætlun 2001 - 2003:**
 - Ákvörðun samgönguráðherra í byrjun árs 2000
 - Verkefnisstjórn skipuð í febrúar 2000
 - Unnið í samráði við hagsmunaaðila
 - Spurningar til útgerða og sjómanna
 - Svör frá 120 starfandi sjómönnum
 - Þingsályktunartillaga samgönguráðherra samþykkt á alþingi 19. maí 2001
 - Siglingastofnun og verkefnisstjórn falið að framkvæma langtímaáætlunina 25. maí 2001

SAMGÖNGURÁÐUNEYTIÐ

SIGLINGASTOFNUN

Áætlun um öryggi sjófarenda

- **Langtímaáætlun 2001 - 2003:**

- **Ástæður:**

- Slys á sjó of algeng
- Kostnaður þjóðfélagsins of hár
- Sameina krafta þeirra sem vinna að öryggismálum sjómanna

- **Tilgangur:**

- Hrinda af stað átaki í öryggismálum sjómanna
- Vinna eftir sérstakri áætlun

- **Markmið:**

- Auka öryggi skipa, áhafna og farþega
- Slysum á sjó fækki stórlega

Áætlun um öryggi sjófarenda

- **Fjármagn**

- Langtímaáætlun 2001 - 2003
 - 2001: 10 mkr.
 - 2002: 15 mkr.
 - 2003: 15 mkr. Samtals kr. 40 miljónir
- Samgönguáætlun 2004 - 2006
 - 2004: 16 mkr.
 - 2005: 16 mkr.
 - 2006: 16 mkr. Samtals kr. 48 miljónir
- Samgönguáætlun 2005 - 2008:
 - Árlegt framlag kr. 20 miljónir

Áætlun um öryggi sjófarenda

- **Verkefnisstjórn:**

- Sjómannasamband Íslands
- Slysavarnafélagið Landsbjörg
- Farmanna- og fiskimannafélag Íslands
- VM – Félag vélstjóra og málmtæknimanna
- Landhelgigæslan
- Landssamband smábátæigenda
- Landssamband íslenskra útvegsmanna
- Samband íslenskra kaupskipaútgerða

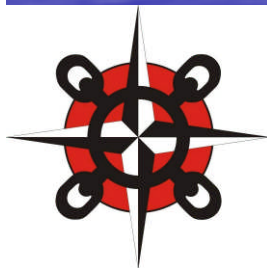

LANDHELGIGÆSLA
ÍSLANDS

Föðurland vort hált er hafid

EIMSKIP NESSKIP SAMSKIP DES

SLYSAVARNAFÉLAGIÐ
LANDSBJÖRG

FFSÍ

VÉLSTJÓRAFÉLAG ÍSLANDS

SIGLINGASTOFNUN

Áætlun um öryggi sjófarenda

- **Níu áhersluatriði um öryggi sjófarenda**

1. Menntun og þjálfun sjómanna
2. Öryggi farþegaskipa og farþegabáta
3. Átaksverkefni í fræðslu og áróðri
4. Gerð fræðsluefnis og leiðbeininga
5. Söfnun og miðlun upplýsinga
6. Stöðugleiki skipa og báta
7. Öryggis- og gæðastjórnunarkerfi
8. Lög og reglur um eftirlit með skipum
9. Rannsóknir og öryggismál almennt

Áætlun um öryggi sjófarenda

- **Tilurð verkefna:**

- Hugmyndir að verkefnum í dag koma frá Siglingastofnun, verkefnisstjórn og aðilum sem láta sig varða öryggi sjómanna
- Verkefnisstjórn samþykkir verkefnaáætlun
- Verkefni eru unnin í samvinnu við Siglingastofnun, verkefnisstjórn og sérfræðinga

Áætlun um öryggi sjófarenda

Verkefni

- **Fjarnám í stöðugleikafræðum**

- Grunnnámskeið I

- Ætlað byrjendum sem ekki þekkja stöðugleika skipa

- Grunnnámskeið II

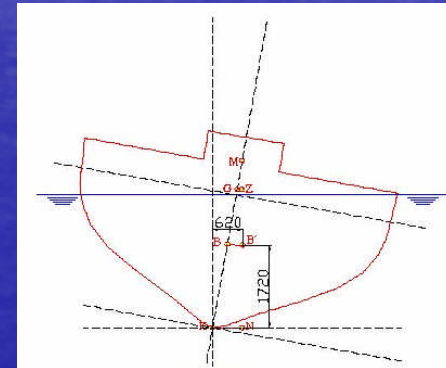
- Hugtök og einfaldir útreikningar

- Grunnnámskeið III

- Inngangur að stöðugleika skipa

- Grunnnámskeið IV

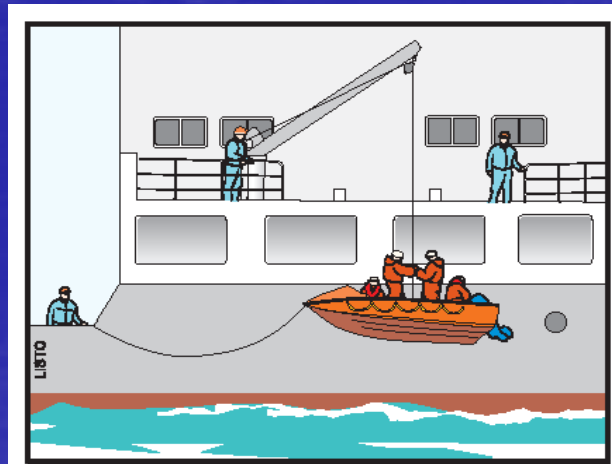
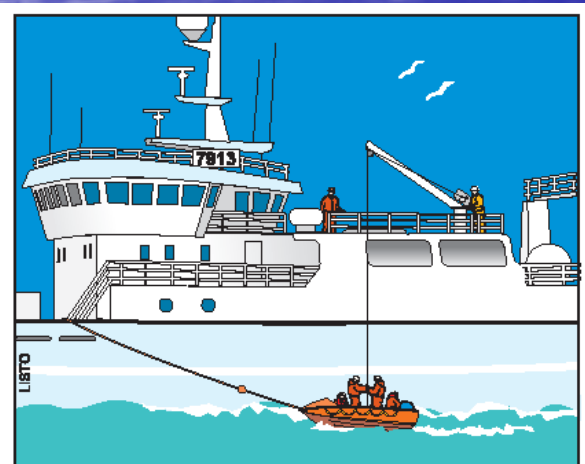
- Útreikningur á stöðugleika og notkun hleðsluforrita

Áætlun um öryggi sjófarenda

Verkefni

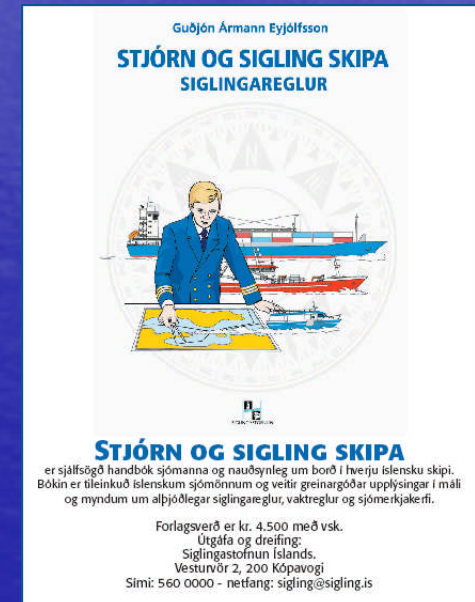
- **Kennsluefni um notkun léttbáta í fiskiskipum**
 - Kennsla fyrir áhafnir kaupskipa er fyrir hendi
 - Samsöfnun efnis fyrir fiskimenn
 - Samantekt áhersluatriða
 - Kröfur kennsluefnis fyrir fiskimenn
 - Samsetning kennsluskrár

Áætlun um öryggi sjófarenda

Verkefni

- **Endurútgáfa bókar um siglingareglur, stjórn og siglingu skipa**
 - I. bindi: Námsefni 1. stigs og 30 brl. réttinda
 - siglinga- og vaktreglur, alþjóðlegt sjómerkjakerfi, ljóseinkenni vita
 - viðvaranir, tilkynningar, upplýsingar um veður og sjólag
 - notkun fluglínutækja, maður fyrir borð, móttaka þyrlu og björgun
 - II. bindi: Námsefni 2. og 3. stigs
 - aðskildar siglingaleiðir, siglingar í þoku og neyðarstöðvun
 - hafnsögumaður, þröngar leiðir og skipaskurðir
 - sogáhrif, mengunarslys og árekstrar
 - III. bindi: Námsefni 3. og 4. stigs
 - Vaktstöð siglinga, neyðarhafnir og skipafdrepp, aðskildar siglingaleiðir

Áætlun um öryggi sjófarenda

Verkefni

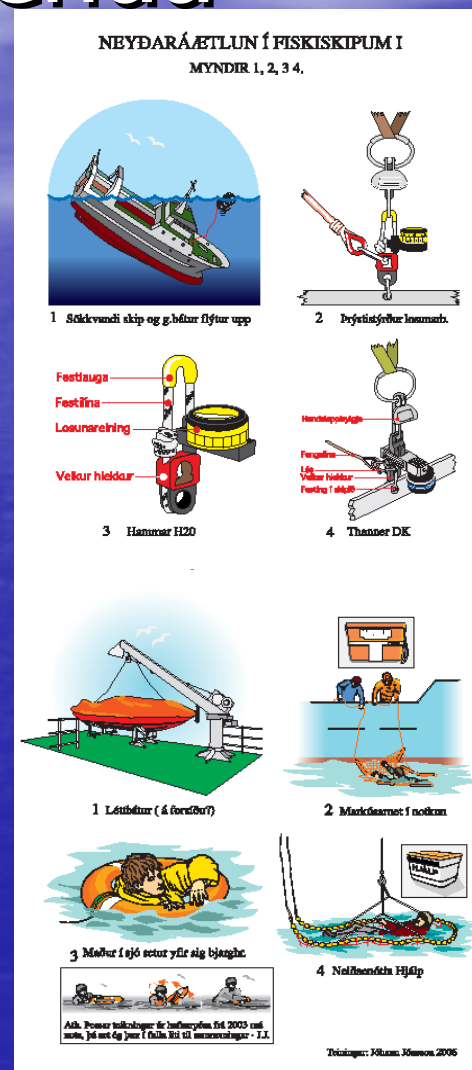
- **Handbók fyrir öryggisfulltrúa**
 - Lausblaða vinnuöryggisbók
 - Öryggisfulltrúar í skipum
 - Öryggisstjórnun
 - Áhættumat í skipum
 - Vinnuöryggi um borð í skipum
 - Hættuleg og varasöm efni
 - Lög og reglur
 - Eyðublöð og skráningar öryggisfulltrúa
 - Námskeiðsgögn fyrir öryggisfulltrúa

Áætlun um öryggi sjófarenda

Verkefni

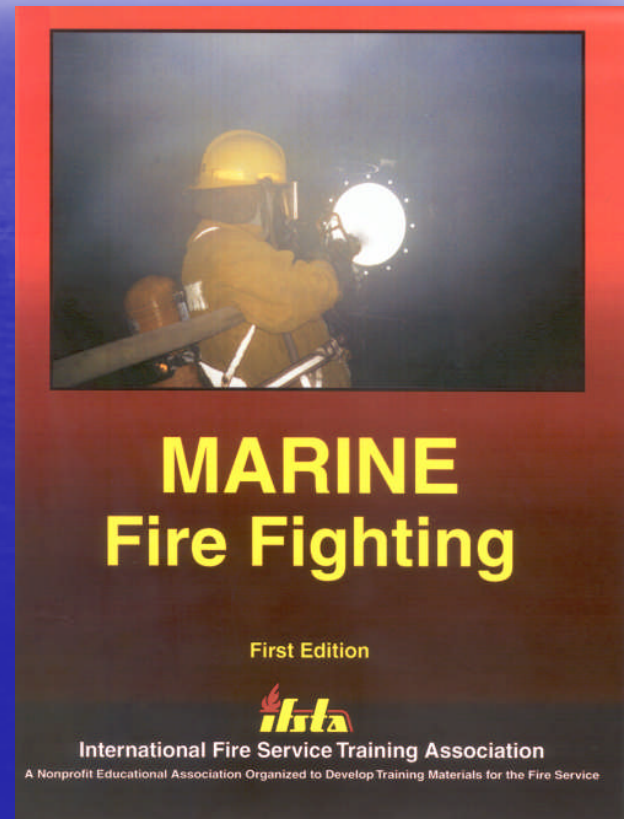
- Fræðslupésar um frágang og umgengni á neyðarbúnaði skipa
 - Neyðarbúnaður í fiskiskipum I
 - gúmmíbjörgunarbáta
 - losunar- og sjósetningarbúnaður
 - Neyðarbúnaður í fiskiskipum II
 - björgunarbúningar
 - björgunarvesti
 - björgunarhringir
 - björgunarnet
 - Neyðarbúnaður í fiskiskipum III
 - léttbátar

Áætlun um öryggi sjófarenda

Verkefni

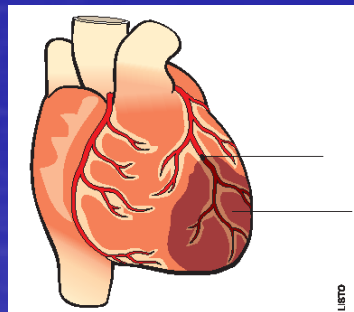
- Þýðing handbókar um eldvarnir í skipum
 - Þýðing bókarinnar „Marine Fire Fighting“
 - Ætluð fyrir slökkviliðsmenn, skipstjórnarmenn og áhafnir skipa
 - Forvarnir, gerðir skipa og stjórnun aðgerða
 - Viðvörðunarkerfi, föst- og almenn slökkvikerfi
 - Aðferðafræði og þjálfun
 - Slökkvistarf innan hafnar og úti á rúmsjó
 - Öryggistæki og búnaður
 - Skipsleki

Áætlun um öryggi sjófarenda

Verkefni

- **Bæklingur um heilsuvernd sjómanna**
 - Forvarnir við hjarta-, æða- og lungnasjúkdóma
 - Hreyfing, mataræði og stoðkerfissjúkdómar
 - Tannheilsa, tannvernd og hreinlæti
 - Reykingar og áfengi
 - Svefntruflanir og þreyta, áfallastreita og geðraskanir
 - Sjóveiki
 - Lyfjameðferð, alvarleg slys og siglingar í öðrum heimsálfum

20

Áætlun um öryggi sjófarenda

Verkefni

- **Fræðslupési um eigin skoðanir skipa**
 - Ný lög um eftirlit með skipum heimila Siglingastofnun að fela öðrum að skoða skip, þ.e. skoðunarstofum
 - Hvetur til ábyrgðar eiganda og skipstjórnarmanna
 - Eðlilegt framhald öryggisstjórnunarkerfa um borð í skipum
 - Einfaldar skoðunarkerfið og dregur úr kostnaði
 - Eigandi og áhöfn þekkja skip sitt vel
 - Aukin öryggisvitund eykur öryggi skips og áhafnar
 - Aðrar þjóðir fara þessa leið, t.d. Norðmenn fyrir smábáta

SIGLINGASTOFNUN

Skipskránumer

Bolskoðun báta með mestu lengd allit að 15 m

Nafn _____ Umsí nr. _____

Mesta lengd _____ metrar Hvar skoðað _____ Nr. skýrslu 2687

Dags. skoðunar _____ Gildistími skoðunar _____ Nr. máltis _____

Efni í bot: Tré _____ Plast _____ Á _____ Stál _____

Nr.	Skoðunarátríði	Dæmng	Nr.	Skoðunarátríði	Dæmng
1000	Bólar skipa	0 1 2 3	1200	Dökkarani	0 1 2 3
1010	Útsið		1270	neyfarálgangur	
1020	Sliðið		1280	Flúti	
1030	Framstefni		1290	Fræmmsli af plitum	
1040	Kjölur		1300	Þíflar	
1050	Verðskilur		1310	Lápur	
1060	Afturstefni / gaffi		1320	Búastök	
1070	Salur á bot		1330	Austurpog	
1080	Saumur		1340	Þíflarspind og stóðir	
1090	Hemping		1350	Bönd	
1100	Skutkassi / bretti		1360	Skúrsöm / þil	
1110	Byrgunarsígi		1370	Vélarkassi	
1120	Skyli		1380	Lestarlúgur og karmur	
1130	Styrnstoppari		1390	Skalkúmaður	
1140	Skúta		1400	Lokar á gaffi	
1150	Óxull og tegur		1410	Festartaki / pollar	
1160	Hældrif		1420	Festing viðbúnaðar	
1170	Jafnvægisstýni		1430	Lestur tanka	
1180	Bólustökki		1440	Áytlung tanka	
1190	Hleðstærki		1450	Tarng	
1200	Yfirbygging		1460	Undirstöður véla	
1210	Berðstokkur		1990	Annað	
1220	Skjólborð				
1230	Handróf / handflög				
1240	Súgur				
1250	Mastur, bóma, svanaháls				

Núrnstáða skoðunar:

0 Án athugasemda 1 Lagfæring Urðatur innan 30 daga 2 Endurskoðun Frestur til: 200__ 3 Sjósókn óheimil

Athugasemdir færbar í: Eftirlitsbók _____ 200__

Skoðunarmaður _____ Athugasemdabók _____ 200__ nr. _____

Staðfesting viðskiptamanns að skoðun hafi farið fram Tölvu _____ 200__

Áætlun um öryggi sjófarenda

Verkefni

- **Mynddiskur um öryggi skipa 3**
 - Myndbönd sem gefin hafa verið út af Walport í Englandi
 - Myndefni ætlað farþega- og flutningaskipum
 - Alls um 22 myndir að ræða með ensku tali
 - Megin viðfangsefni:
 - mengunarvarnir
 - eldvarnir og rafmagn
 - öryggi í vélarýmum
 - öryggisfundir og öryggismeðvitund

Áætlun um öryggi sjófarenda

Verkefni

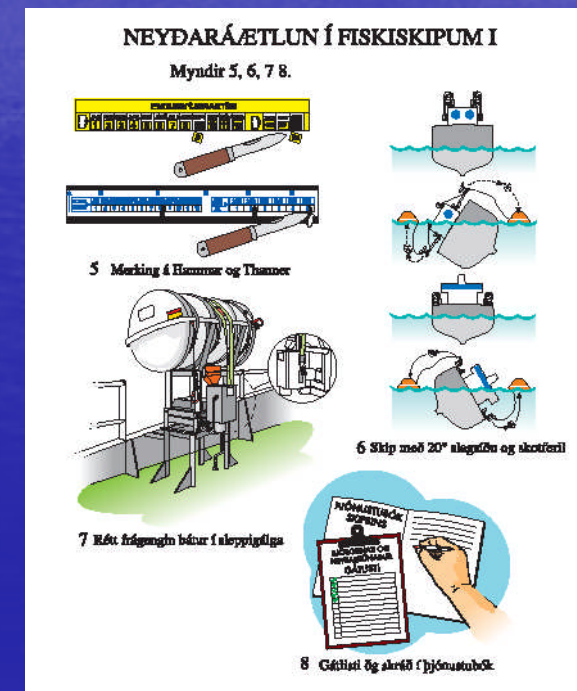
- **Fræðslupési um þjónustu-, þjálfunar- og vinnuöryggishandbækur**
 - Eiga að vera í skipum samkvæmt reglum
 - Þjónustuhandbók:
 - vikulegt og mánaðarlegt eftirlit áhafnar með sjónskoðun björgunartækja
 - Þjálfunarhandbók
 - neyðaráætlun og æfingar, viðbrögð við slysum og skipsleka
 - Vinnuöryggishandbók:
 - notkun alls vélbúnaðar á þilfari og hífibúnaðar og fiskvinnslubúnaðar
 - lýsing á vinnusvæðum og notkun hlífðarfátnaðar og vinnuöryggisbúnaðar

Áætlun um öryggi sjófarenda

Verkefni

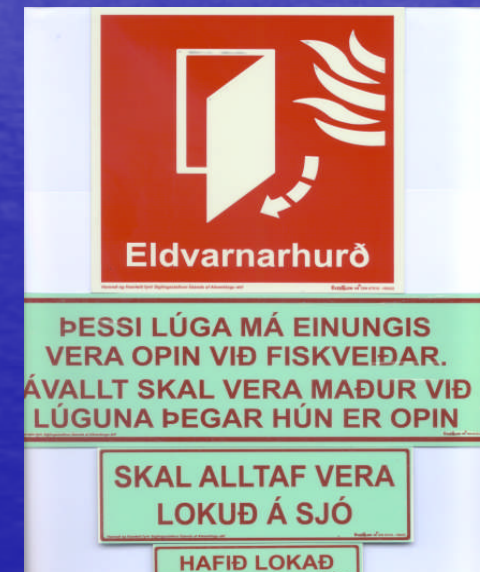
- Fræðslumynd um losunar- og sjósetningarbúnað fiskiskipa
 - Mikið myndefni fyrir hendi hjá Siglingastofnun
 - Þróun búnaðarins og prófanir
 - Staðsetning búnaðar um borð
 - Búnaðir á markaði og virkni þeirra
 - Öryggiskröfur og eftirlit með búnaðinum
 - Notkun búnaðarins

Áætlun um öryggi sjófarenda

Verkefni

- Merkingar á dyrum og lúgum sem eiga að vera lokaðar á sjó
 - Skilti fyrir op
 - á öllum vatnspéttum hurðum beggja vegna
 - við hliðar- og skutlúgur sem notaðar eru til fiskveiða
 - við lúguhlera, slógloka, grjótlúgur og lúgur fyrir rusl
 - á öllum veðurpéttum umgangshurðum og lúgum
 - Viðvörðunarskilti
 - öryggis- og björgunarskilti, brunavarnaskilti
 - nauðsynleg upplýsingaskilti

Áætlun um öryggi sjófarenda

Verkefni

- Styrkir til hugvitsmanna sem vinna að öryggismálum sjómanna
 - Styrkur veittur vegna verkefnis um „uppblásturskerfi fyrir gúmmíbjörgunarbáta minni skipa“
 - Styrkur veittur vegna verkefnis um „hreinsibúnað til að bæta loftgæði í vélarúmum skipa“
 - Styrkir verða auglýstir 2007

Veltaks Olje/Gass Veivehus Separator for Dieselmotorer
4T-VT-DGS2

Veltaks miljøpolitik:
"FOR A CLEANER FUTURE - BETTER HEALTH"

* Ingen virksomhed kan undgå at tage et medansvar for miljøet og sette fokus på miljøspørgsmålene. Derfor vil VELTAK gå forrest og aktivt arbejde for at reducere miljøbelastningen og for et økologisk bæredygtig samfund.

* Separerer olie fra gass fra motorens afviftning.
* Danner undertryk i veivehuset som hindrer olieekskasjer.
* Gir redusert smøroljeforbruk og renere miljø.
* Er løsnssom miljøinvestering for hav-luft-helse)

Model 4T-VT-DGS2
Patent pending EU, ES

a. Trinn 1 grovrenging, olie fra gass
b. Trinn 2 separator, olie fra gass
c. Trinn 3 "Filter" renging, olie fra gass 99,97% partikler større en 0,3 µm.
d. Trinn 4 "sluttfiltering" renging olie fra gass 99,99% partikler mindre enn 0,3µm
e. Vacuumfite, 0,7 kw, 3 ph, V 220-270/380 - 465 50Hz
0,9 kw, 3 ph V 240 - 290/415 - 500 60 Hz
f. Vacuummåler for veivehus, (max 2,5 mbar Norsk Ventzas)
g. Vacuummåler for filter, trinn 3, max 450 - 500 mbar.
h. Elektrisk tavle.
i. Automatisk smøroljepumpe, Pumper fra DGS 2 til veivehus 0,19 kw, 220/380, 50/60 Hz.
j. 1 eller 2 stk ventiler for installering av vacuum i veivehus.
k. Trinn 4 gass (H2S) inntak til turbin.
l. Ca. 70 liter smøroletank.
m. X:795mm Y: 962 mm Z: 846 mm

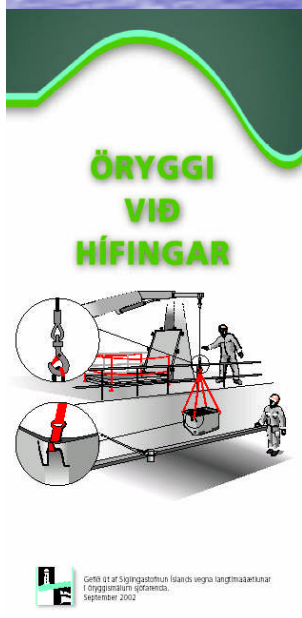
Veltak eht.
Hvaleyrastrau 3
220 Hafnarfjörður, Ísland
Tel. +354 565 12 06
Fax. +354 565 12 63
Mail. veltak@istandia.is
www.veltak.is

Áætlun um öryggi sjófarenda

Útgefið efni

- **Fræðslupésar**

- Öryggi við hífingar
- Æfingar um borð í skipum
- Eldvarnir í skipum
- Öryggi smábáta á fiskveiðum

Áætlun um öryggi sjófarenda

Útgefið efni

- **Fræðslupésar**

- Öryggi farþega í skipum (ísl. enska, danska og þýska)
- Nýliðafræðsla um borð í skipum
- Öryggi í höfnum
- Fallhætta í skipum

Getið út af Siglingastofnun Íslands. Úmátt í samstarfi við verkefniþjófnis langfræðslu og öryggisráðgjafara. Júní 2003

Getið út af Siglingastofnun Íslands. Úmátt í samstarfi við verkefniþjófnis langfræðslu og öryggisráðgjafara. September 2002

Getið út af Siglingastofnun Íslands. Úmátt í samstarfi við verkefniþjófnis langfræðslu og öryggisráðgjafara. Maí 2003

Getið út af Siglingastofnun Íslands. Úmátt í samstarfi við verkefniþjófnis langfræðslu og öryggisráðgjafara. September 2002

Áætlun um öryggi sjófarenda

Útgefið efni

- **Mynddiskar**

- Öryggi sjómanna

- tveir diskar, alls tæpar 6 klukkustundir
- nýtt og endurútfið efni

- Öryggi sjómanna 2

- áhersla á smábáta
- nýtt og endurútfið efni

- Öryggi farþegaskipa

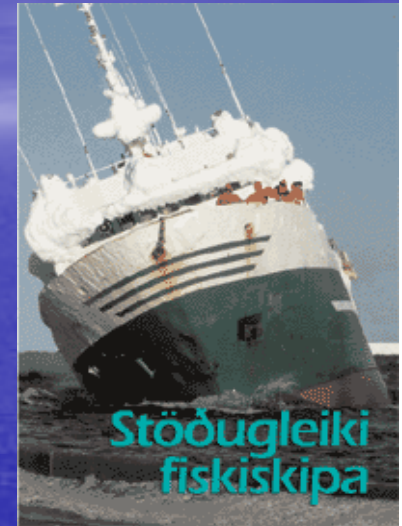
- fræðsla og stjórnun farþega í skipum
- skyndihjálp, endurlífgun og notkun hjartastuðtækja

Áætlun um öryggi sjófarenda

Útgefið efni

- **Bækur, rit og kynningarefni**
 - Lækningahandbók fyrir sjófarendur
 - Vinnuvistfræði fyrir sjómenn
 - Stöðugleiki fiskiskipa
 - Stöðugleikaleiðbeiningar fyrir þilfarsbáta

Áætlun um öryggi sjófarenda

Samgönguáætlun 2007 - 2010

- **Áhersluatriðin 2007 - 2010.**
 1. Menntun og þjálfun
 2. Fræðsluefni og miðlun upplýsinga
 3. Öryggisstjórnun
 4. Rannsókn- og þróunarverkefni

**ÁÆTLUN
UM ÖRYGGI SJÓFARENDA**

Markmiðið er að tryggja öryggi áhafna, farþega og skipa.

Helstu áttaksverkefni eru:

- Menntun og þjálfun sjómanna.
- Öryggi farþegaþjónu.
- Fræðsla og áhrif um öryggisráð.
- Öryggi- og gæðisráðgjafar.
- Rýsting á lífum og reglum.
- Bættari áhrif á öryggisráð.
- Gæðisráðgjafar og leiðbeiningar.
- Sérstakur og miðlun upplýsinga.
- Öryggisráðgjafar og bók.

Fræðsluefnið er að vera um borð í hverju skipi.
Sjómenn, hafið áberandi um öryggisráðgjafar á framförum við skipstjórnun.

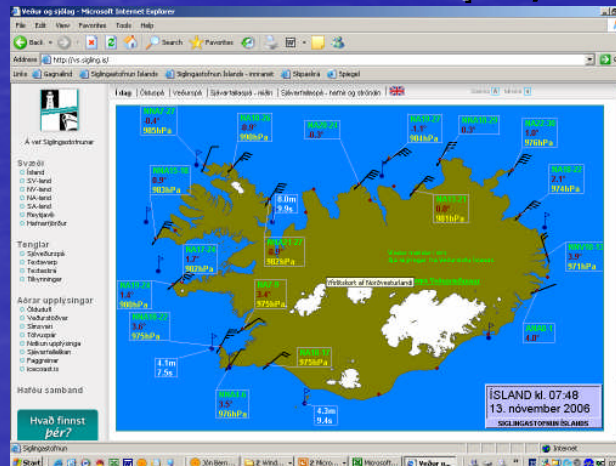
ÖRYGGISSTJÓRNUN

Öryggisstjórnun hefur tekið áherslu á að tryggja öryggi sjófarenda og skipa. Öryggisstjórnun hefur tekið áherslu á að tryggja öryggi sjófarenda og skipa. Öryggisstjórnun hefur tekið áherslu á að tryggja öryggi sjófarenda og skipa.

Áætlun um öryggi sjófarenda

Verkefni næstu ára

- **Verkefnin eru m.a.**
 - Námsgagnagerð fyrir eigendur skemmtibáta
 - Námskeið fyrir öryggisfulltrúa, öryggisráðstefna og málfundir
 - Fræðslupésar um öryggi skemmtibáta, öryggi kafara, hættumat, veður og sjólag
 - Handbók fyrir áhafnir fiskiskipa, veðurfræði fyrir sjómenn

Áætlun um öryggi sjófarenda

Verkefni næstu ára

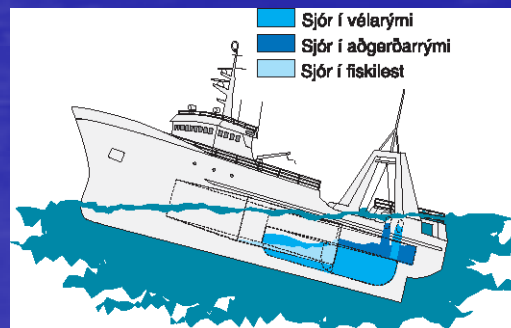
- **Verkefnin eru m.a. frh.**
 - Viðhorfskönnun sjómanna, tryggingafræðilegt mat sjóslysa
 - Leiðbeiningar um öryggisstjórnun, öryggistrúnaðarkerfi til reynslu
 - Styrkveitingar til ýmissa rannsóknarverkefna
 - Úttekt og prófanir á ástandi og fyrirkomulagi öryggisbúnaðar

Áætlun um öryggi sjófarenda

- **Árangur undanfarinna ára**

- 1965 – 1984 fórust að meðaltali 17 sjómenn á ári
- Síðastliðin 20 ár hafa 5 sjómenn farist að meðaltali á ári
- Samkvæmt upplýsingum frá Tryggingastofnun ríkisins hefur slysum fækkað um 52% á síðastliðnum 20 árum
- Fjöldi skipa sem farist hafa frá árinu 1997 til dagsins í dag eru á bilinu 3 – 10 á ári
- Ekki er samhengi á milli fjölda dauðaslysa og fjölda skipa sem hafa farist
- Tilkyntum slysum hefur farið hlutfallslega fækkandi

Áætlun um öryggi sjófarenda

TAKK FYRIR ÁHEYRNINA

